

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

הזיקה בין העם לארצו

בפתיחת המפגש קיבלתם שני דפים. כתבו בדף אחד דבר שאתם אוהבים בישראל ובדף השני דבר שאינכם אוהבים. פזרו את הדפים על הרצפה במרכז המעגל. עליכם להציג את עצמכם דרך פתק שכתב מישהו אחר.

"בארץ-ישראל קם העם היהודי, בה עוצבה דמותו הרוחנית, הדתית והמדינית, בה חי חיי קוממיות ממלכתית, בה יצר נכסי תרבות לאומיים וכלל אנושיים והוריש לעולם כולו את ספר הספרים הנצחי. לאחר שהוגלה העם מארצו בכוח הזרוע שמר לה אמונים בכל ארצות פזוריו, ולא חדל מתפילה ומתקווה לשוב לארצו ולחדש בתוכה את חירותו המדינית. מתוך קשר היסטורי ומסורתי זה חתרו היהודים בכל דור לשוב ולהיאחז במולדתם העתיקה; ובדורות האחרונים שבו לארצם בהמונים, וחלוצים, מעפילים ומגינים הפריחו נשמות, החיו שפתם העברית, בנו כפרים וערים, והקימו ישוב גדל והולך השליט על משקו ותרבותו, שוחר שלום ומגן על עצמו, מביא ברכת הקידמה לכל תושבי הארץ ונושא נפשו לעצמאות ממלכתית".

מגילת העצמאות

שאלות לדין:

- ✓ איזה קשר מתארת המגילה בין העם לארץ ישראל?
- ✓ מהו ההבדל בין קשר היסטורי לקשר מסורתי?
- ✓ איזו עשייה מתוארת במגילה כדי לממש את הקשר הזה? אילו אישים השתתפו בעשייה זו? ספרו זה לזה על דמויות היסטוריות שניסו לממש את הכמיהה לארץ, ועל פועלן.

"ארץ-ישראל נתנה לנו לראשונה טעם יצירת תרבות מתחילת שרשה וטעם חבלי יצירה. שהרי בחבלי יצירה אלו יש ויש טעם, שאין לנו בגולה שום תפיסת השגה בו. לא בכדי באנו בארץ ישראל לתוך מדבר. ותהא ההשגחה ברוכה על כך, שלא הכניסה אותנו לתוך ארץ בנויה! כי אלמלי כך, היינו שוב מתגלגלים לתוך גלות. כי רק על ידי ייסורי בראשית הבריאה, האומה קונה לה את ארצה ואת זכותה עליה".

חיים נחמן ביאליק, תחיית התרבות בארץ ישראל, הרצאה בקובנה, י"ט אלול תר"ץ

שאלות לדין:

- ✓ על איזה קשר מדבר ביאליק? האם הוא דומה לתוכן המגילה?
- ✓ כיצד באה לידי ביטוי יצירת התרבות בישראל? על אילו מסורות היא נשענת?
- ✓ האם אתם חושבים שיש דברים שמאפיינים את היצירה בארץ באופן שונה מאשר במקומות אחרים?
- ✓ מה קושר אתכם לארץ? לאילו מסוגי הקשר אתם מתחברים?
- ✓ האם הקשרים השונים לארץ יכולים להתקיים בנפרד?

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

התקווה

נפתלי הרץ אימבר

כל עוד בלבב פנימה
נפש יהודי הומייה
ולפאתי מזרח קדימה
עין לציון צופיה.

עוד לא אבדה תקוותינו
התקווה בת שנות אלפיים
להיות עם חופשי בארצנו
ארץ ציון וירושלים.

שאלות לדין:

- ✓ מה התחושה המרכזית שלכם כאשר את שומעים את ההמנון?
- ✓ כיצד מביע ההמנון את הקשר ההיסטורי בין העם היהודי לארץ ישראל?
- ✓ האם השיר מביע קשר נוסף מלבד היסטורי?
- ✓ מהו הנושא המרכזי של השיר?
- ✓ האם השיר מתאים גם כיום?
- ✓ למה אנחנו כחברה מקווים כיום?
- ✓ האם לדעתכם זוהי בחירה נכונה של שיר כהמנון?

"לזאת קראתי פעם בשם אידיאל שאין לו סוף. ובאמת חושב אני, כי הציונות לא תחדל להיות אידיאל, גם לאחר שנשיג את ארצנו, ארץ-ישראל. כי בציונות, כפי שאני מבין אותה, יש לא רק השאיפה לרכוש כברת-ארץ בטוחה במשפט בעד עמנו האומלל, כי אם גם השאיפה להשתלמות מוסרית ורוחנית".

בנימין זאב הרצל, "תקוותנו"

שאלות לדין:

- ✓ מהי הציפייה של הרצל?
- ✓ האם תפקידנו להגשים צפייה זו?
- ✓ קק"ל כמוסד ציוני הקיים מראשית הציונות שינה את ייעודו בהתאם לצורכי השעה. האם ההגדרה של ציונות משתנה בהתאם לצורכי השעה? האם לדעתכם הציונות רלוונטית גם היום? כיצד זה בא לידי ביטוי?
- ✓ מהי הציונות של הדור שלנו? במה היא שונה מהציונות בראשיתה?
- ✓ מהו המעשה הציוני שלכם?

מדור חינוך – לאנשי חינוך והדרכה: <http://www.kkl.org.il/youth-and-education>

חלון ירוק – אתר קק"ל לצעירים: <http://www.greenwin.kkl.org.il>

© כל הזכויות שמורות לקרן קימת לישראל, החטיבה לחינוך ולקהילה